

LATVIJAS REPUBLIKA
ALŪKSNES NOVADA BĀRIŅTIESA

Reģ.Nr.90001249814

Dārza iela 11, Alūksne, Alūksnes novads LV-4301, tālrunis/fakss 64323129,
e-pasts: barintiesa@aluksne.lv

02.02.2017. Nr.BAR/1-14/17/157

Alūksnes novada pašvaldībai

Dārza ielā 11, Alūksnē, Alūksnes novadā, LV-4301

**Alūksnes novada bāriņtiesas
PĀRSKATS PAR DARBU 2016. GADĀ**

Alūksnes novada bāriņtiesa (turpmāk tekstā – bāriņtiesa) ir Alūksnes novada pašvaldības izveidota aizbildnības un aizgādības iestāde. Saskaņā ar Bāriņtiesu likuma 5.panta ceturto daļu, bāriņtiesa ne retāk kā reizi gadā sniedz attiecīgās pašvaldības domei pārskata ziņojumu par savu darbību. Pārskata ziņojums ir publicējams pašvaldības mājaslapā.

1.DARBA ORGANIZĀCIJA.

Bāriņtiesas darbības teritorija ir Alūksnes novada teritorija. Uz 01.01.2016. Alūksnes novadā deklarēti 16 787 iedzīvotāji: Alūksnes pilsētā 7663 iedzīvotāji, pagastos 99124 iedzīvotāji. Bāriņtiesā strādā 8 darbinieki: bāriņtiesas priekšsēdētājs, priekšsēdētāja vietnieks, četri bāriņtiesas locekļi, priekšsēdētāja palīgs un lietvedis.

Bāriņtiesas amatpersonu profesionālā kvalifikācija: visiem darbiniekiem ir otrā līmeņa augstākā akadēmiskā izglītība; bāriņtiesas priekšsēdētājam, priekšsēdētāja vietniecei un trim bāriņtiesas locekļiem ir maģistra grāds amata prasībām atbilstošā nozarē. Visas amatpersonas ir apguvušas 2006.gada 5.decembra Ministru kabineta noteikumos Nr.984 “Noteikumi par bāriņtiesas priekšsēdētāja, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieka un bāriņtiesas locekļa mācību programmas saturu un apmācības kārtību” noteikto profesionālās izglītības mācību programmu “Bāriņtiesas organizācija un vadība”.

1.1.Darba kārtība.

Ikdienā katrs bāriņtiesas loceklis veic amata pienākumus ar rīkojumu noteiktajās pagastu pārvalžu teritorijās, trešdienās no plkst.8.00 - 12.00 un tad, kad ir ārkārtas sēdes, bāriņtiesas locekļi veic amata pienākumus bāriņtiesas telpās Dārza ielā 11, Alūksnē. Bāriņtiesā lietas tiek izskatītas sēdēs un lēmumi tiek pieņemti koleģiāli (izņemot vienpersoniskos lēmumus, pamatojoties uz Bāriņtiesu likuma 23.pantu). Bāriņtiesā lietas tiek izskatītas sēdēs administratīvā procesa kārtībā, lēmumi tiek pieņemti koleģiāli (izņemot vienpersoniskos, pamatojoties uz Bāriņtiesu likuma 23.pantu). Darba organizācija notiek saskaņā ar Bāriņtiesu likumu, Alūksnes novada bāriņtiesas nolikumu; lietu veidošanas un izskatīšanas kārtību un ētikas kodeksu. Bāriņtiesā izveidota iekšējā lietu kontroles sistēma - lietas tiek pārbaudītas divas reizes gadā, par ko tiek sastādīts lietu pārbaudes akts, tas dod iespēju nepilnības konstatēt un novērst īsākā laikā. Iekšējās kontroles ietvaros darbinieki katra mēneša beigās iesniedz darba atskaiti, kurā atspoguļotas mēneša laikā veiktās darbības (sarunu protokoli, dzīves apstākļu pārbaudes, nekustamā īpašuma apsekošanas akti, lēmumu

projektu sagatavošana, saņemtās un sniegtās informācijas protokoli, dalība tiesas sēdēs, veiktie apliecinājumi, pieņemtie apmeklētāji u.c.). Bāriņtiesa veic datu ievadi Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēmā.

1.2. Bāriņtiesas sēdes.

Bāriņtiesas sēdes plānotas vienu reizi nedēļā trešdienās, nepieciešamības gadījumā, steidzamības kārtā, vēl papildus.

Saskaņā ar Bāriņtiesu likuma 23.pantu, ja bērna dzīves apstākļu pārbaudē vai citādi atklājas, ka bērns atrodas veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos, kā arī tad, ja bērna turpmākā atrašanās ģimenē var apdraudēt viņa veselību vai dzīvību, bāriņtiesas amatpersona var vienpersoniski pieņemt lēmumu par:

1) bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākiem;
2) bērna izņemšanu no aizbildņa ģimenes un aizbildņa atstādināšanu no pienākumu pildīšanas;
3) bērna izņemšanu no audžuģimenes, kā arī, ja bērns vai viņa likumiskais pārstāvis nepiekrīt bērna, kuram radušies psihiski vai uzvedības traucējumi alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu lietošanas dēļ vai kurš cietis no vardarbības, obligātai ārstēšanai vai sociālajai rehabilitācijai vai nepamatoti vēlas to pārtraukt, bāriņtiesa, ja tas nepieciešams bērna interešu aizstāvībai, vienpersoniski pieņem lēmumu par bērna obligāto ārstēšanu vai sociālās rehabilitācijas saņemšanu. 2016.gadā bāriņtiesai nācies pieņemt 8 vienpersoniskos lēmumus: 6 par aizgādības tiesību pārtraukšanu, 1 par bērnu nosūtīšanu sociālās rehabilitācijas saņemšanai, jo vecāks tam nepiekrīt, 1 par obligāto ārstēšanu bērnam, kuram radušies psihiski traucējumi un vecāki nav sasniedzami.

Bāriņtiesa ne vēlāk kā 15 dienu laikā pēc vienpersoniska lēmuma pieņemšanas sasauc sēdi, lai lemtu par:

1) pārtraukto aizgādības tiesību atjaunošanu bērna vecākiem;
2) bērna atgriešanos aizbildņa ģimenē vai aizbildņa atcelšanu, vai atlaišanu no pienākumu pildīšanas;
3) bērna atgriešanos audžuģimenē vai uzturēšanās izbeigšanu tajā;
4) bērna obligāto ārstēšanu vai sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanu. Izskatot koleģiāli, visi 8 vienpersoniskie lēmumi palikuši nemainīgi.

2016.gadā ir notikušas 52 bāriņtiesas sēdes. Sēdēs piedalījušās 102 personas, tajā skaitā personu pārstāvji, tulki, institūciju pārstāvji.

1.3. Alūksnes novada bāriņtiesas darbinieku SVID analīzes par darbu 2016.gadā apkopojums.

Veicot SVID analīzi katrs darbinieks izvērtē iekšējo un ārējo faktoru sniegtās priekšrocības un problēmas.

- **Stiprās puses** – īpašības, kas var palīdzēt sasniegt bāriņtiesas darba mērķus
- **Vājās puses** – īpašības, kas var kavēt bāriņtiesas darba mērķu sasniegšanu
- **Iespējas** – tie ārējie faktori, kas var palīdzēt bāriņtiesas darba mērķu sasniegšanā
- **Draudi** – tie ārējie faktori, kas var kavēt bāriņtiesas darba mērķu sasniegšanu

Iekšējie faktori	
Stiprās puses	Vājās puses
• Spēja pieņemt lēmumus ārkārtas situācijās. • Profesionalitāte. • Neietekmējamība no procesā iesaistītajām pusēm. Neitralitāte. • Pieredze. • Pārliecība par iestādes darba mērķiem. • Sadarbība ar kolēģiem, vadību. • Vēlēšanās iedziļināties un maksimāla izpratne darba jautājumos. • Atbildība un iniciatīva. • Pieaugoša stresa noturība, spēja tikt galā ar agresīviem apmeklētājiem. • Spēja atzīt un labot savas kļūdas.	• Dažkārt pietrūkst juridisko zināšanu. • Bailes apdraudošās situācijās. • Grūtības izteikties auditorijas priekšā. • Komunikācijas prasmes ar agresīviem apmeklētājiem. • Grūti aptvert liela apjoma informāciju. • Vēl maza pieredze. • Atsevišķos gadījumos trūkst pārliecības par savām spējām.
Ārējie faktori	
Iespējas	Draudi
• Pārsvārā veiksmīga sadarbība ar valsts un pašvaldību iestādēm. • Pašvaldības atbalsts, izpratne un novērtējums. • Zināšanu un prasmju pilnveide. • Kolēģu atbalsts un padoms.	• Nepamatota aizskaroša informācija komunikācijā ar apmeklētājiem un mēdijos. • Fiziskais un emocionālais apdraudējums, veicot amata pienākumus. • Personīgajai ģimenei grūti pieņemt bāriņtiesas darba specifiku. • Pieaugošais darba apjoms. • Ļoti komplicētas un sarežģītas lietas. • Sadarbība ar atsevišķiem citu institūciju pārstāvjiem, jo atšķirīga izpratne par bērnu labākajām interesēm.
Plānotās personīgās profesionālās izmaiņas- • Sekot līdzi normatīvo aktu grozījumiem, tiesu praksei. • Kursi, semināri par bāriņtiesai aktuālām tēmām. • Iegūt papildizglītību tiesību jomā. • Papildināt zināšanās audžuģimeņu, lietās par saskarsmes kārtības noteikšanu; lēmumu sagatavošanā. • Apgūt riska faktoru izvērtēšanu ģimenē. • Uzlabot krievu valodas prasmes, jo ir gadījumi, kad darbā tas ir nepieciešams. • Turpināt studijas maģistrantūrā. • Papildināt zināšanas psiholoģijā. • Vairāk iepazīties ar tiesu praksi konkrētās lietās.	

1.4. Profesionālā izaugsme.

Darbinieki tiek informēti par aktuāliem darba jautājumiem - lietu skatīšanā, izmaiņām normatīvajos aktos, pašvaldības aktualitātes u.c., darba organizatoriskajās sanāksmēs katras nedēļas trešdienā, kad bāriņtiesas locekļi pilda amata pienākumus Alūksnē.

Profesionālās izaugsmes pasākumi:

19.01.2016. Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas rīkotā diskusija par jaunākajiem grozījumiem normatīvajos aktos, kas regulē bāriņtiesu darbu.

24.02.2016. Sociālo pakalpojumu aģentūras rīkotā starptautiskā konference "Bērna vajadzības un palīdzības iespējas".

31.03.2016. Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas rīkotā konference "Vardarbība: kā labāk palīdzēt cietušajam bērnam".

10.,19.05. 2016. Latvijas pašvaldību mācību centra sadarbībā Valmieras pilsētas pašvaldību un Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekciju organizētās bezmaksas radošās darbnīcas "Komunikāciju tehnikas" (bērna viedokļa noskaidrošana, saskarsme ar personām ar ierobežotu rīcībspēju un agresīvām personām).

14.,15.06.2016. SOS bērnu ciematu asociācijas organizētā apmācība par bērnu tiesībām un bērnu tiesību pieejas ieviešanu ikdienas darbā.

16.,17.08.2016. Nodibinājuma "Centrs Dardedze" organizētās apmācības "Bērns kriminālprocesā: bērnu tiesību pamatprincipu īstenošana starpdisciplinārā sadarbībā" (kopā ar Valsts policijas, prokuratūras un sociālā dienesta pārstāvjiem).

9.,13.septembrī Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas un Smiltenes novada bāriņtiesas organizētās bezmaksas radošās darbnīcas "Ģimenē krīze – risini to".

28.09.2016. pieredzes apmaiņa ar Rēzeknes novada bāriņtiesām.

07.10.2016. Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas organizētais reģionālais atbalsta seminārs audžuģimenēm un bāriņtiesām.

16.11.2016. Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas rīkotā diskusija/seminārs par bāriņtiesu kompetenci un sadarbības aspektiem saistībā ar nepilngadīgo bērnu (bēgļu un patvēruma meklētāju) tiesību un interešu nodrošināšanu, tajā skaitā nepilngadīgā bērna ģimenes locekļu meklēšanu.

22.11.2016. Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas organizētais ikgadējais zināšanu pilnveides seminārs bāriņtiesu priekšsēdētājiem.

12.,24.05.,03.06.2016. zināšanu pilnveide 24 stundu izglītības programmā "Bērnu tiesību aizsardzība".

Bāriņtiesa darbojas Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācijā ar mērķi sekmēt bāriņtiesu darbinieku profesionālo izaugsmi, apspriest normatīvo aktu projektus un izstrādāt priekšlikumus normatīvo aktu grozījumiem, risināt jautājumus bērnu tiesību aizsardzības sistēmas pilnveidošanā un citus bāriņtiesu kompetencē esošos jautājumus, popularizēt pozitīvo pieredzi bāriņtiesu darbā. Alūksnes novada bāriņtiesas darbinieki 2016.gada 14.oktobrī piedalījās Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācijas ikgadējā konferencē "Bāriņtiesām 20". Bāriņtiesas komandas darba novērtējums ir Labklājības ministrijas Valsts sekretāra atzinības raksts, kas tika pasniegts šajā konferencē.

2016.gada 9.martā Alūksnē notika metodiskā diena, kurā piedalījās Latvijas Bāriņtiesu asociācijas dalībnieki – Alūksnes novada bāriņtiesas, Rīgas bāriņtiesas, Apes novada bāriņtiesas, Balvu novada bāriņtiesas, Gulbenes pilsētas bāriņtiesas, Gulbenes novada Jaungulbenes, Lejasciema, Litenes, Lizuma, Rankas bāriņtiesu, Mazsalacas novada bāriņtiesas, Rugāju novada bāriņtiesas un Viļakas novada bāriņtiesas darbinieki.

2016.gada 6.aprīlī bāriņtiesas priekšsēdētāja pārstāvēja Alūksnes novada bāriņtiesu un Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociāciju Latvija televīzijas raidījumā par tēmu "Vardarbība pret bērnu. Kā labāk palīdzēt cietušajam bērnam".

2.PREVENTĪVAIS DARBS.

Bāriņtiesu likuma 17.panta 5.punkts noteic, ka bāriņtiesa informē pašvaldības sociālo dienestu par ģimenēm, kurās netiek pietiekami nodrošināta bērna attīstība un audzināšana un kurām nepieciešama palīdzība.

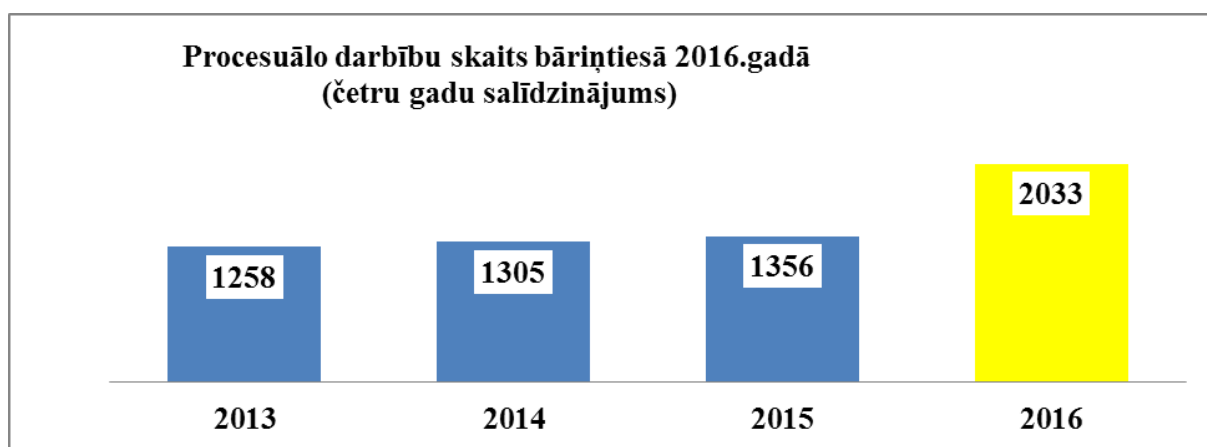
2016.gadā bāriņtiesa sniegusi informāciju Alūksnes novada Sociālajam dienestam par 18 ģimenēm. No tām septiņos gadījumos ierosinātas lietas par aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākiem, trīs gadījumos jau ir lēmums par aizgādības tiesību pārtraukšanu, trīs ierosinātās lietas ir procesā, vienā gadījumā situācija izvērtēta un pieņemts lēmums aizgādības tiesības mātei nepārtraukt. Bērnu vecums un skaits riska ģimenēs par kurām sniegta informācija Sociālajam dienestam:

- 0-2 gadi – 12 bērni
- 3-4 gadi – 1bērns
- 5-6 gadi – 3 bērni
- 7-9 gadi – 8 bērni
- 10-12 gadi – 5 bērni
- 13-15 gadi – 4 bērni
- 16-18 gadi – 1 bērns, kopā – 34 bērni

2016.gada laikā par trīs ģimenēm informācija sniegta atkārtoti, par divām ģimenēm Sociālais dienests informēts jau agrāk.

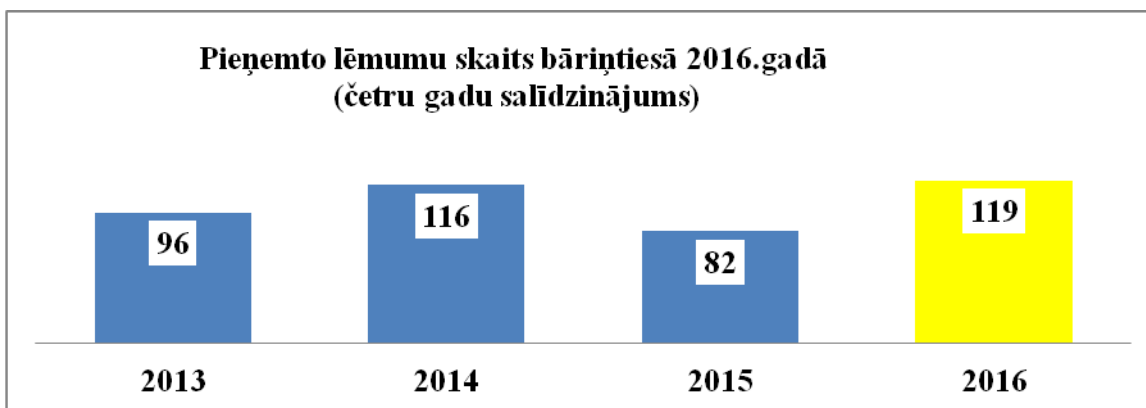
Gada laikā bāriņtiesā vērsušies 2576 apmeklētāji, no tiem 1110 Alūksnes pilsētā. Uz pārrunām, ar mērķi vērst vecāku uzmanību uz bērna audzināšanas problēmām, iespējamo palīdzību un likumā noteikto atbildību, bāriņtiesā bijusi 41 persona (2015.gadā 13 vecāki). Novada iedzīvotāji izmanto iespēju konsultēties bāriņtiesā gadījumos, kad bērna vecāku starpā ir domstarpības; ja kāds no vecākiem izmanto savas tiesības ļaunprātīgi; mantošanas jautājumos; bāriņtiesas kompetencē esošo apliecinājumu jautājumos u.c. Bāriņtiesa sniegusi palīdzību vecākiem, aizpildot iesniegumus tiesai par pagaidu aizsardzību no vardarbības civilprocesuālā kārtībā, iesniegumus Juridiskās palīdzības administrācijai par cietušā kompensāciju gadījumos, kad aizskarta nepilngadīgo tikumība vai dzimumneaizskaramība.

Vienā gadījumā bāriņtiesa bērna interesēs iesniegusi pieteikumu tiesai par pagaidu aizsardzības pret vardarbību noteikšanu, jo saņemtas ziņas par iespējamu pret bērnu vērstu emocionālu vardarbību. Tiesa šo pieteikumu apmierināja pilnā apmērā.

3. PIENĒMTIE LĒMUMI.

2016.gadā bāriņtiesā pieņemti **119 lēmumi**.

- 16 lēmumi par aizgādības tiesību pārtraukšanu, t.sk. vienpersoniski lēmumi – 6,
- 7 lēmumi par aizgādības tiesību neatjaunošanu;
- 4 lēmumi par aizgādības tiesību atjaunošanu;
- 5 lēmumi par aizgādības tiesību nepārtraukšanu;
- 2 lēmumi par prasības sniegšanu tiesā aizgādības tiesību atņemšanai; kopā saņemti 5 spriedumi par aizgādības tiesību atņemšanu;
- 3 lēmumi pēc tiesas pieprasījuma (par atsevišķu aizgādību, saskarsmes kārtību, bērna dzīvesvietas noteikšanu);
- 9 lēmumi adopcijas lietās (tajā skaitā par šķiršanu no brāļiem, māsām, pusbrāļiem, pusmāsām adopcijas gadījumā);
- 20 lēmumi aizbildnības lietās (aizbildņu piemērotības vērtēšana, iecelšana un atlaišana);
- 2 lēmumi par bērna ievietošanu/uzturēšanās pagarināšanu institūcijā;
- 10 lēmumi par bērnu ievietošanu audžuģimenē/uzturēšanās pagarināšanu/uzturēšanās izbeigšanu audžuģimenē;
- 17 lēmumi aizgādības lietās (personām ar ierobežotu rīcībspēju un mantojumam);
- 5 lēmumi par bērna vai aizgādībā esošas personas mantas pārvaldību;
- 1 lēmums par sociālo pabalstu un apgādnieka zaudējuma pensijas izmaksas pārtraukšanu;
- 2 lēmumi par vecāku domstarpībām (nodokļu atvieglojumu piemērošana, izglītības iestādes izvēle bērnam);
- 1 lēmums par ciemošanos pie ģimenes locekļiem bērnam, kurš ievietots institūcijā;
- 9 lēmumi par lietas atlikšanu vai izbeigšanu;
- 4 lēmumi par sociālo rehabilitāciju un ārstēšanos bērnam, tajā skaitā 2 vienpersoniskie lēmumi;
- 2 lēmumi par grozījumiem jau pieņemtajos lēmumos.

Pēdējo četrus gadus laikā divi bāriņtiesas lēmumi pārsūdzēti (2016.gadā) Administratīvajā rajonā tiesā. Tiesa abus lēmumus atzinusi par pamatotiem un tiesiskiem un atstājusi spēkā.

4. AIZGĀDĪBA.

Aizgādība - vecāku pienākums līdz bērna pilngadības sasniegšanai rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

2016.gadā 20 personām ar bāriņtiesas lēmumu pārtrauktas bērna aizgādības tiesības (13 mātēm un 7 tēviem), šie lēmumi skar 27 bērnus. Par trim vecākiem bāriņtiesa lēmusi par prasības celšanu tiesā par aizgādības tiesību atņemšanu, diviem vecākiem aizgādības tiesības atņemtas ar tiesas spriedumu. Pieciem vecākiem ar bāriņtiesas lēmumu pārtrauktās aizgādības tiesības atjaunotas. Atjaunotas ar tiesas spriedumu atņemtās aizgādības tiesības nav nevienam vecākam. Par 6 personām (2 mātēm, 2 tēviem, 2 vecvecākiem) ir pieņemts lēmums par saskarsmes ierobežojumu ar bērniem, kas atrodas ārpusģimenes aprūpē.

Par pieciem ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem bāriņtiesa pieņēmusi lēmumu par atļauju ciemoties pie vecvecākiem, pie vecākiem nav atļauts uzturēties nevienam bērnam, kas liecina par to, ka situācija ģimenē nav uzlabojusies.

5.ĀRPUSĢIMENES APRŪPE.

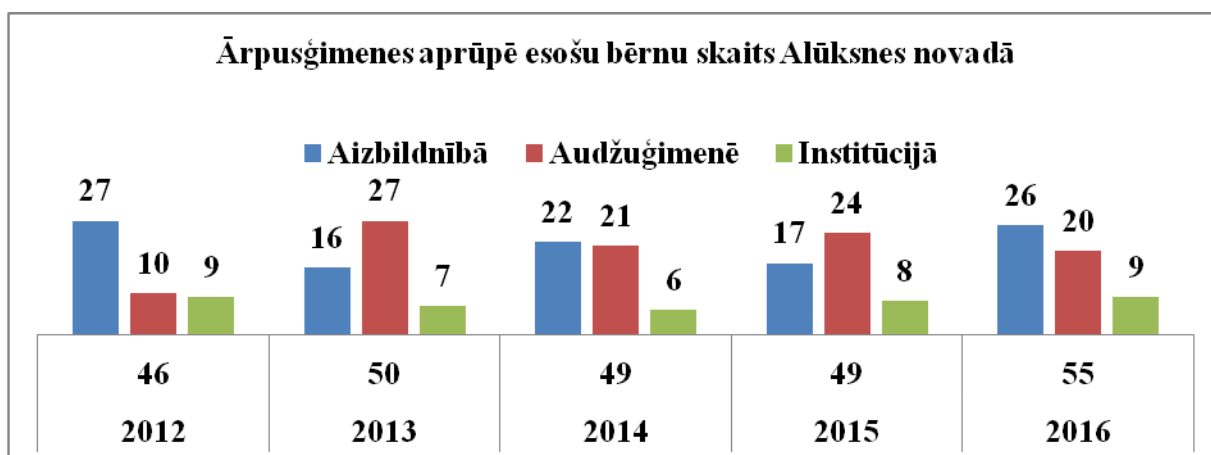
Aizbildnība - ārpusģimenes aprūpes forma, kad bērnam, kurš palicis bez vecāku gādības, iecel aizbildni, kurš turpmāk bērnam aizvieto vecākus.

Audzūģimene - ģimene, kas bārenim vai bez vecāku gādības palikušam bērnam nodrošina īslaicīgu aprūpi līdz brīdim, kamēr bērns var atgriezties savā ģimenē vai, ja tas nav iespējams, tiek adoptēts vai viņam nodibināta aizbildnība.

Ārpusģimenes aprūpē uz doto brīdi atrodas 55 bērni (par 17 bērniem lēmums pieņemts 2016.gadā). 20 bērni atrodas audzūģimenes (2016.gadā ievietoti 4 bērni), 26 bērni atrodas aizbildnībā (2016.gadā aizbildnis iecelts 11 bērniem), 9 atrodas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā (2016.gadā ievietoti 3 bērni). Adoptējamo bērnu skaits, kuri atrodas ārpusģimenes aprūpē - 28.

Alūksnes novadā uz 31.12.2016. bija 18 aizbildņi (10 vecvecāki, 2 citi bērna radnieki, 6 citas personas). Novadā ir 19 audzūģimenes, 6 ģimenēs ir ievietoti 9 Alūksnes novada bērni; citu pašvaldību bērni – 22. Ārpus novada audzūģimenes ievietoti 11 bērni (Madona (4), Ranka (3), Rauna (1), Kocēni (1), Jaunpiebalga (1), Beverīna (1).

Jēdziens „viesģimene” ir attiecināms uz gadījumiem, kad persona (laulātie) vēlas sniegt atbalstu bērnu ārpusģimenes aprūpes iestādē ievietotam bērnam, novadā ir 2 viesģimenes. Viesģimenes statuss 2016.gadā nav piešķirts nevienai ģimenei.

Adopcija - bērns juridiski pilnībā iekļaujas adoptētāju ģimenē tā it kā būtu tajā piedzimis, nomainot uzvārdu, radniecisko piederību un izrietošās mantošanas tiesības. Adopcijas uzdevums ir radīt bez vecāku gādības palikušajiem bērniem apstākļus audzināšanai ģimenē, nodrošinot stabilu un harmonisku dzīves vidi ilgtermiņā. Bērnu tiesību aizsardzības likuma 31.panta pirmā daļa paredz - lai bērna attīstībai nodrošinātu ģimenisku vidi, tiek atbalstīta adopcija.

2016.gadā trīs personas ar bāriņtiesas lēmumu atzītas par adoptētājiem. Divos gadījumos personas vēlējušās adoptēt otra laulātā bērnu. Vienā gadījumā bērnu adoptēt vēlmi izteikusi audžuģimene, bet vēlāk no sava nodoma atteikusies.

6.AIZGĀDNĪBA.

Aizgādņība ir personu ar ierobežotu rīcībspēju personīgo un mantisko interešu, kā arī mantojuma aizsardzības forma.

Aizgādņis ir persona, ko ieceļ vai atbrīvo no tās pienākumiem bāriņtiesa, pamatojoties uz tiesas spriedumu par aizgādņības nodibināšanu vai izbeigšanu, vai arī saskaņā ar notāra taisīto notariālo aktu par aizgādņības nodibināšanu mantojumam.

Alūksnes novadā ir 15 aizgādņībā esošas personas, trīs gadījumos aizgādņība dibināta 2016.gadā. 10 aizgādņi ir personu ar ierobežotu rīcībspēju radnieki, 5 aizgādņi citas personas. Viens aizgādņis atbrīvots no aizgādņa pienākumiem, jo aizgādņībā esošā persona mirusi.

Piecos gadījumos bāriņtiesa iecēlusi aizgādņi mantojumam.

Bāriņtiesa, aizstāvot aizgādņībā esošās personas intereses, uzraudzījusi, lai aizgādņis Civilprocesa likuma 270.² panta otrās daļas noteiktajā termiņā (līdz 31.12.2016.) iesniedz tiesā pieteikumu par obligāto rīcībspējas ierobežojuma pārskatīšanu personai ar rīcībspējas ierobežojumu, kā arī sniedza tiesai informāciju, kurai ir nozīme lietā par rīcībspējas ierobežojuma pārskatīšanu. 2016.gadā bāriņtiesa piedalījies astoņās tiesas sēdēs par rīcībspējas ierobežojuma apjoma pārskatīšanu.

7.TIESAS, TIESĪSARGĀJOŠAS IESTĀDES.

Bāriņtiesa, atbilstoši Bāriņtiesu likuma 50.pantam, pēc tiesas pieprasījuma sniedz atzinumus, kas nepieciešami šādos gadījumos:

1) lai noteiktu kārtību, kādā izmantojamas saskarsmes tiesības un tiesības uzturēt personiskas attiecības un tiešus kontaktus ar bērnu;

2) viena vecāka atsevišķas aizgādības noteikšanai;

3) aizgādības tiesību atņemšanai un atjaunošanai;

4) paternitātes atzīšanai vai apstrīdēšanai;

5) citos Civilprocesa likumā paredzētajos gadījumos.

Par pieciem bērniem bāriņtiesa sniegusi atzinumus par bērna aizgādības tiesību noteikšanu, dzīvesvietas noteikšanu bērnam un saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību.

Pārskata periodā bāriņtiesa piedalījies 59 tiesas sēdēs:

<i>Bāriņtiesas statuss izskatāmajā lietā</i>	
<i>kā institūcija</i>	5 reizes lietā, kas skar aizgādņībā esošas personas mantiskās intereses
	6 reizes lietās par bērna dzīvesvietas noteikšanu
	1 reizi lietā par pagaidu saskarsmes kārtības noteikšanu
	8 reizes lietās par rīcībspējas ierobežošanas pārskatīšanu
	11 reizes lietās par saskarsmes tiesības noteikšanu
	5 reizes lietās par rīcībspējas ierobežošanu un aizgādņa iecelšanu
	1 reizi lietā par paternitātes fakta konstatēšanu
	1 reizi lietā par pieteikuma par pagaidu aizsardzības līdzekļu atcelšanu

	1 reizi lietā par adopcijas apstiprināšanu
kā prasītājs	2 reizes lietās par aizgādības tiesību atņemšanu
kā trešā persona	2 reizes lietās par aizgādības tiesību atņemšanu
kā liecinieks	1 reizi krimināllietā
kā atbildētājs	4 reizes lietās par administratīvā akta izdošanu
kā pārstāvis	2 reizes lietās par adopcijas apstiprināšanu
	4 reizes lietā par laulības šķiršanu, uzturlīdzekļu piedziņu
	3 reizes lietā par medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu
	1 reizi krimināllietā
	1 reizi administratīvā pārkāpuma lietā

2016.gadā bijuši četri bāriņtiesas iesniegumi prokuratūrai un deviņi Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldei ar lūgumu izvērtēt informāciju un uzsākt administratīvo lietvedību vai ierosināt kriminālprocesu par iespējamiem likumpārkāpumiem pret nepilngadīgajiem.

Bērna pārstāvība kriminālprocesā:

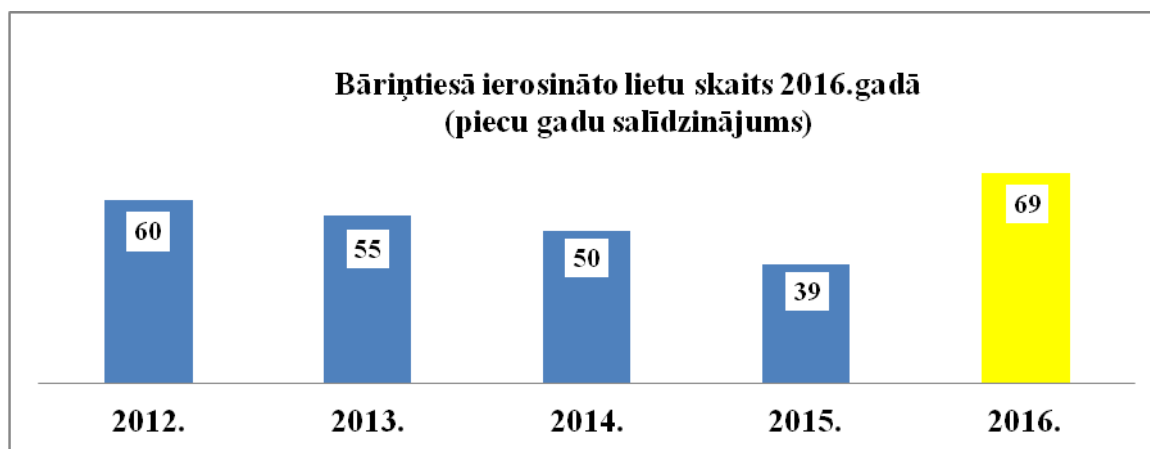
18.04.2016. trīs kriminālprocesā par cietušiem atzīti bērni, par kuru pārstāvi atzīta bāriņtiesa, nogādāti uz komplekso tiesu psiholoģisko un psihiatrisko ekspertīzi VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs", bāriņtiesa turpina pārstāvēt bērnus kriminālprocesā.

19.05.2016. viens kriminālprocesā par cietušo atzīts bērns, par kura pārstāvi atzīta bāriņtiesa, nogādāts uz komplekso tiesu psiholoģisko un psihiatrisko ekspertīzi VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs", kriminālprocess izbeigts, ierosināta administratīvā lieta par vardarbību pret bērnu.

17.10.2016. pārstāvot bez vecāku gādības palikušu bērnu, tas pārvests no VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca" uz VSIA bērnu psihoneiroloģisko slimnīcu "Ainaži", šobrīd pārstāv aizbildnis.

Saskaņā Imigrācijas likumā noteikto kārtību un sadarbībā ar Valsts robezsardzes Viļakas pārvaldi, bāriņtiesa četros gadījumos piedalījies procesuālo darbību veikšanā tāda nepilngadīga ārzemnieka aizturēšanā, kurš ir vecumā no 14 līdz 18 gadiem un kurš ir bez vecāka vai viņa likumiskā pārstāvja pavadības.

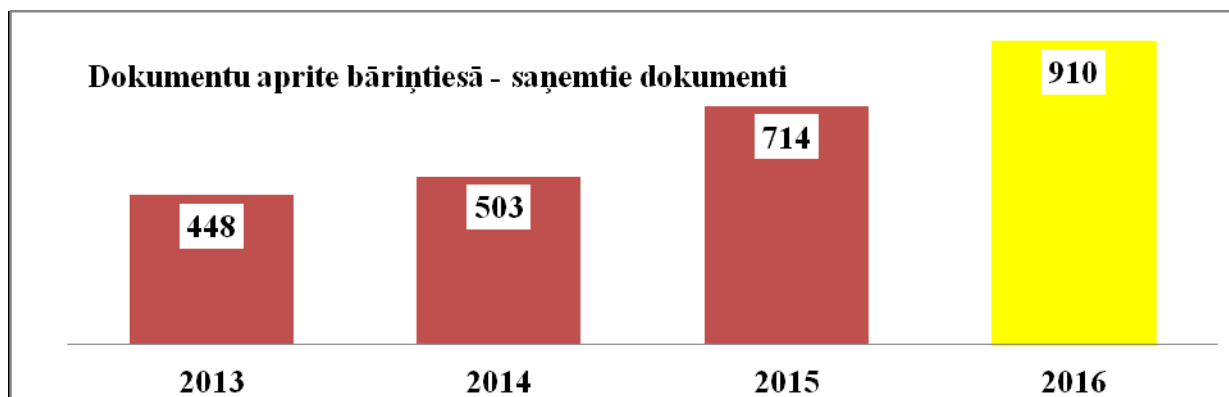
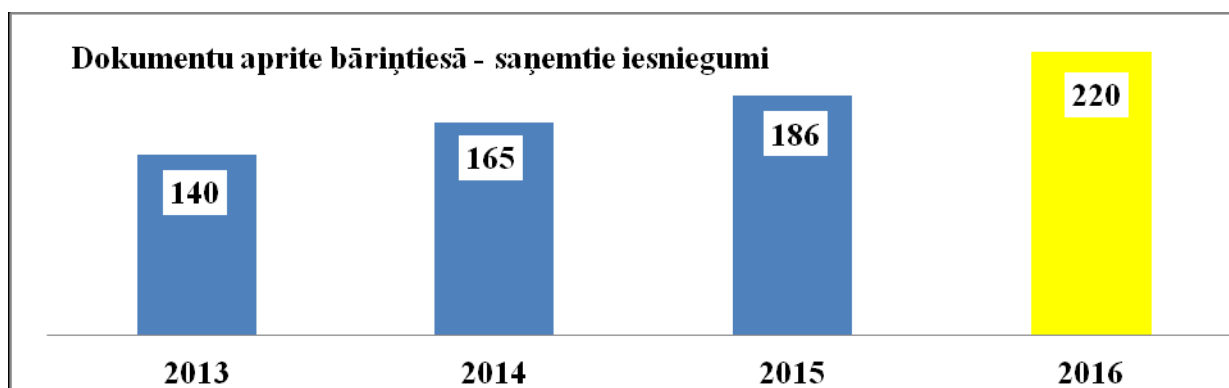
8.LIETVEDĪBA.

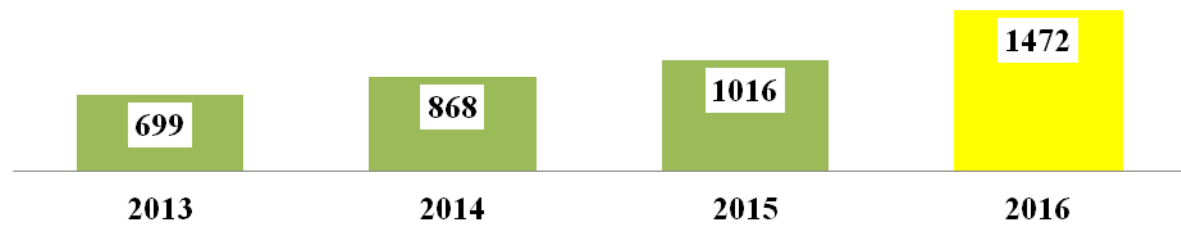
Bāriņtiesas lietvedībā esošās lietas uz 2016.gada 31.decembri:

Aprūpes un aizgādības tiesību atņemšana un atjaunošana	37
Bērna mantas pārvaldība	31
Sociālo pabalstu un apgādnieka zaudējuma pensiju izmaksa	18
Lietas par atzinumu sniegšanu tiesai	5
Adopcijas lietas	8
Aizbildnības lietas	31
Ievietošana institūcijā	6
Bērnu nodošana aprūpē citai personai	4
Viesģimenes statuss	3
Audzģimenes un bērnu ievietošana audzģimēnēs	43
Aizgādņības lietas (personām un mantojumam)	23
Uzvārda maiņa	2
Vecāku, vecāku un bērnu domstarpības	6
Aizgādņa un aizgādņībā esošās personas domstarpības	1
KOPĀ	218

Dokumentu aprite bāriņtiesā 2016.gadā :

Dokumentu aprīte bāriņtiesā - sarakste ar juridiskām un fiziskām personām/nosūtītie dokumenti/

9.APLIECINĀJUMI.

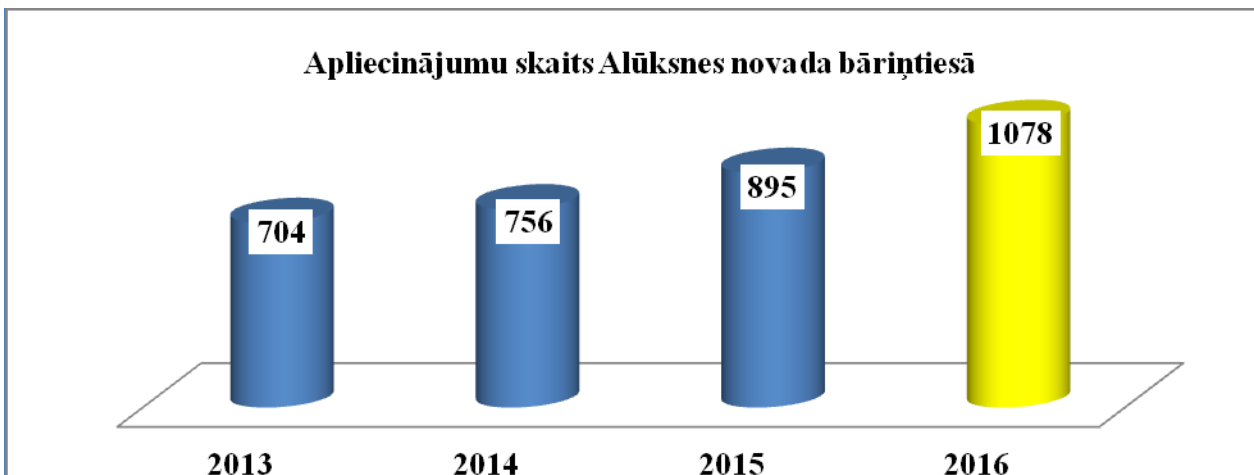
Saskaņā ar Bāriņtiesu likuma 2.panta otrajā daļā noteikto, novados, kuros nav teritoriālā iedalījuma vienību, bāriņtiesa Civillikumā noteiktajos gadījumos sniedz palīdzību mantojuma lietu kārtošānā, gādā par mantojuma apsardzību, kā arī izdara apliecinājumus un pilda citus šā likuma 61.pantā norādītos uzdevumus, ja šajos novados nav notāra. Novados, kuros ir teritoriālā iedalījuma vienības, bāriņtiesa minētos uzdevumus veic tajās novada teritoriālā iedalījuma vienībās, kurās nav notāra.

No Bāriņtiesu likuma 61.pantā deleģētajiem uzdevumiem bāriņtiesa 2016.gadā:

- apliecinājusi darījumu, ja to slēdz attiecīgās bāriņtiesas darbības teritorijā savu dzīvesvietu deklarējušie iedzīvotāji savstarpēji un ar citām personām un darījuma summa nepārsniedz 8537,00 *euro* (**113**);
- ierakstījusi testamentu grāmatā to iedzīvotāju testamentus, kuru deklarētā dzīvesvieta ir attiecīgās bāriņtiesas darbības teritorijā (**5**), par ko sniegusi informāciju Notāru padomei;
- apliecinājusi to iedzīvotāju pilnvaras (izņemot universālpilnvaras), kuru deklarētā dzīvesvieta ir attiecīgās bāriņtiesas darbības teritorijā (**157**), un pieņēmusi šāda iedzīvotāja pilnvaras atsaukumu (**1**); apliecinājusi uz dokumentiem to iedzīvotāju paraksta īstumu, kuru deklarētā dzīvesvieta ir attiecīgās bāriņtiesas darbības teritorijā (**184**);
- apliecinājusi tāda dokumenta noraksta, kopijas vai izraksta pareizību, kurš attiecas uz konkrēto personu (**243**);
- apliecinājusi parakstus uz nostiprinājuma lūguma zemesgrāmatai, ja viens no lūdzējiem ir deklarējis savu dzīvesvietu attiecīgās bāriņtiesas darbības teritorijā (**219 nostiprinājuma lūgumi**);
- sagatavojusi dokumentu projektus (**156**).

Bāriņtiesas apliecinājums juridiskā spēka ziņā pielīdzināms notariālajam apliecinājumam.

Iekasētas valsts nodevas 2016.gadā **7045,- euro**.

10.SADARBĪBA.

Lai nodrošinātu bērna vai aizgādņībā esošās personas optimālu tiesību un interešu aizstāvību, bāriņtiesa sadarbojas ar:

- ✓ citām bāriņtiesām: no 140 bāriņtiesām Latvijā sadarbība bijusi ar 50 bāriņtiesām;
- ✓ ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām: Allažu bērnu un ģimenes atbalsta centru; Bērnu sociālās aprūpes centru “Gaujiena”; Latgales reģionālo atbalsta centru “Rasas pērles”; SIA “Bērnu Oāze”; Valsts sociālās aprūpes centra “Rīga” filiāli “Teika”; Ilgstošas sociālās aprūpes centru “Vecpiebalga”; Nodibinājumu “Centrs Valdardze”; Valmieras SOS bērnu ciematu;
- ✓ veselības aprūpes iestādēm: 10 ārstiem Alūksnes novadā un Alūksnes slimnīcu, 8 ārstiem citos novados un sekojošām ārstniecības iestādēm: Bērnu psihoneiroloģisko slimnīcu “Ainaži”, Bērnu klīnisko universitātes slimnīcu, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu, Veselības centru “Bastions”, Strenču psihoneiroloģisko slimnīcu;
- ✓ izglītības iestādēm: 18 Alūksnes novada izglītības iestādēm un 17 izglītības iestādēm citos novados;
- ✓ Alūksnes novada Sociālo dienestu un diviem sociālajiem dienestiem ārpus novada;
- ✓ Valsts policijas Vidzemes reģiona Alūksnes iecirkni un Alūksnes novada Pašvaldības policiju;
- ✓ Valsts Probācijas dienesta Alūksnes teritoriālo struktūrvienību.

Sadarbības formas – kopīgas dzīves apstākļu pārbaudes, profilakses reidi, pārrunas, informācijas pieprasījumi un sniegšana, starpinstitucionālas sanāksmes, risku izvērtēšana, tikšanās izglītības iestādēs un citas.

Bāriņtiesas priekšsēdētāja:

I.OZOLIŅA

OZOLIŅA
64323129
inga.ozolina@aluksne.lv